

Etkinlik No	16
Ders Adı	Fen Bilimleri
Sınıf Düzeyi	3. Sınıf
Etkinlik Adı	Savun Kendini
Süre	40'+40'+40'+40'
'Strateji, Yöntem ve Teknikler	Soru-Cevap, Örnek Olay
Materyal/Araç Gereç	Ek-1 Görsel Sayfaları, Ek-2 Etkinlik Kağıdı, Ek-3 Etkinlik Değerlendirme Formu
Disiplinler arası Boyut	Sosyal Bilgiler
Kazanımlar	Günlük hayatında yaşadığı sorunları fark eder. Günlük hayatında yaşadığı sorunlara çözüm önerileri üretir. Günlük hayatında yer alan problem durumlarını fark eder. Verilen problem durumuna yönelik çözüm önerileri geliştirir. Her çözüm yolunun olası sonuçlarını sorgular. Verdiği kararın etkilerini karar alma süreçleri açısından değerlendirir.
Hazır Bulunuşluk ve Ön Hazırlık	Çeşitli canlıların bir tehlike karşısında kendilerini nasıl savundukları ile ilgili olarak araştırma ödevi verilir. Etkinlik öncesinde çeşitli canlıların kendilerini savunma sistemleri ile ilgili videolar izletilir. Öğretmen, ders öncesi Ek-1, Ek-2,Ek-3 belgelerini çoğaltır.
Öğrenme Öğretme Süreci	Bir tehlike anında "Küstüm otu bitkisi, yapraklarını kapatır." , "Armadillo, zırhla kaplı vücudunu bir top haline getirir." , "Kirpi, dikenli bir top haline bürünür." Vb. gibi örnekler verip, Ek-1 Sayfalarında yer alan görselleri öğrencilere gösterir ve açıklar, öğrencilerden de görseller ile ilgili duygu ve düşüncelerini alır. Görseller üzerine yeterli zaman ayrıldıktan sonra, öğretmen "Bir tehlike anında hangi canlı olmak isterdin? Neden?" sorusunu sorar. Öğrencilere düşünmeleri için birkaç dakika süre verilir. Öğrenci cevapları dinlenir. Öğrencilerin genelde özel savuma sistemi olan ya da güçlü özelliklere sahip hayvanları seçmesi muhtemeldir. Bu duruma dikkat çekmek için öğretmen tahtaya üç başlık (Özel, Güçlü , Zayıf) yazar. Öğrencilerin verdiği cevapları bu başlıklar altında gruplandırır. Savunma Sistemi bakımından zayıf görülen canlılar öğrenciler tarafından söylenmeyebilir, bu yüzden öğretmen özellikle bu canlıların isimlerini tahtaya yazıp öğrencilere yönelerek " <i>Bu canlının yerinde olmak isteyen neden yok?</i> " sorusunu sorar.

	<p>Cevapları alarak bir sonraki adıma geçer.</p> <p>Tüm cevaplar dinlendikten sonra “Az önce olmak istediğiniz canlılara bu soruyu sorduğumuzu ve onlardan cevap aldığımızı düşünürsek acaba onlar İNSAN olmak isterler miydi?” sorusu sorulur ve düşünme süresi verilir. Öğrenci cevapları dinlenir.</p> <p>Canlıların varoluşları gereği kendilerine özgü savunma sistemlerinin olduğu belirtilir. İnsanın ise varoluşu gereği özel bir savunma sisteminin olmadığı ve karşılaştığı tehlikelerin çözümünde “aklını” kullanarak çeşitli çözümler ürettiği belirtilir.</p> <p>Geçmiş yaşantılarında karşılaştıkları tehlikeler ve kendilerini nasıl savundukları hakkında konuşmaları istenir. (Bu adımda öğrenciden beklenen “aklını kullanarak yaptığı savunma davranışlarını” istekli bir şekilde anlatmasıdır. Çünkü ilk 2 adımda öğrencilerin güç ve özel yeteneklere olan ilgisi 3. Adımdan itibaren “akıl”a çekilmelidir.</p> <p>Ek-2’de yer alan etkinlik çoğaltılarak öğrencilere dağıtılır.</p> <p>Ek-2’de yer alan etkinlik soruları öğretmen tarafından sorulur, öğrencilerin cevaplarını yazması istenir. Bütün öğrenciler yazmayı tamamladıktan sonra sıra ile cevaplarını okur. Cevaplar karşılaştırılır, değerlendirilir ve en etkili cevap belirlenir. Verilen cevaplarda görülen eksiklikler tamamlanmalı, yanlışlar ise düzeltilmelidir.</p> <p>Ek-2 Çalışması tamamlandıktan sonra Ek-3 Etkinlik Değerlendirme Formu öğrencilere dağıtılır ve doldurulması istenir.</p>
Ölçme ve Değerlendirme	Ek-3 Etkinlik Değerlendirme Formu
Kaynakça	Görseller www.minikumbaradergisi.com adresinden alınmıştır.

Ek-1

KIRPI

Karşılaştığı Tehlike

Keskin gözlü şahin, kirpiyi gözüne kestirmiş, dalışa geçmiş. Minik dostumuz şahinden kaçamayacak kadar yavaş ilerliyor. Peki, kendini savunmak için ne yapabilir?

Karşılaştığı Tehlike

Keskin gözlü şahin, kirpiyi gözüne kestirmiş, dalışa geçmiş. Minik dostumuz şahinden kaçamayacak kadar yavaş ilerliyor. Peki, kendini savunmak için ne yapabilir?

Çözüm

Minik kirpi birden top şeklini alıyor ve bedenini saran dikenleri dikleştiriyor. Dikenleri gören şahin yaralanmaktan korktuğu için vazgeçip uzaklaşıyor. Sen de diken gibi sivri nesnelere yaklaşmamaya dikkat et.

Ek-1

AHTAPOT

Karşılaştığı Tehlike

Uzaktaki köpekbalığı giderek yaklaşıyor. Eğer ahtapotu görürse, tehlikeli olabilir. Ahtapot kendini savunmak için ne yapabilir?

Karşılaştığı Tehlike

Uzaktaki köpekbalığı giderek yaklaşıyor. Eğer ahtapotu görürse, tehlikeli olabilir. Ahtapot kendini savunmak için ne yapabilir?

Çözüm

Ahtapot rengini değiştiriyor ve çevresindeki ortama uyum sağlıyor. Onu ayırt etmek artık neredeyse olanaksız. Akıllı ve becerikli ahtapotu fark etmeyen köpekbalığı onun yanından geçip gidiyor. Bildiğin başka renk değiştiren hayvan var mı?

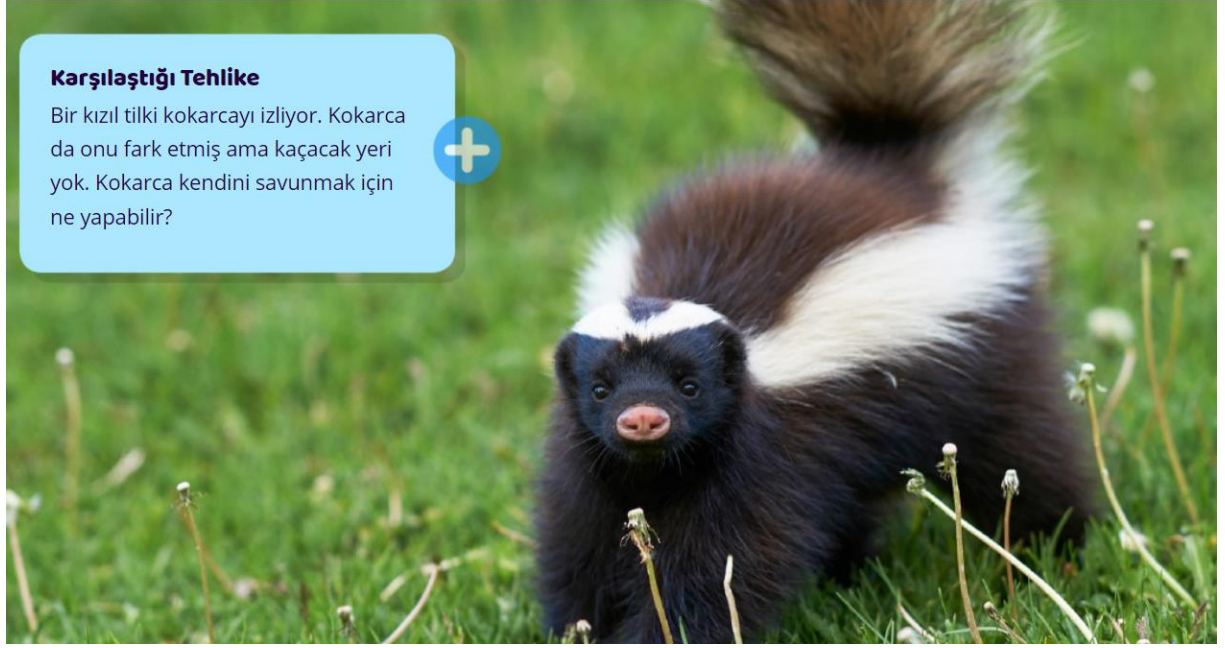

Ek-1

KOKARCA

Karşılaştığı Tehlike

Bir kızıl tilki kokarcayı izliyor. Kokarca da onu fark etmiş ama kaçacak yeri yok. Kokarca kendini savunmak için ne yapabilir?

Karşılaştığı Tehlike

Bir kızıl tilki kokarcayı izliyor. Kokarca da onu fark etmiş ama kaçacak yeri yok. Kokarca kendini savunmak için ne yapabilir?

Çözüm

Kokarca, kuyruğunun dibinde bulunan salgı bezlerinden iğrenç kokulu bir sıvıyı kızıl tilkiye doğru fişkırtıyor. İğrenç kokuya bulanmış kızıl tilki neye uğradığını anlayamıyor ve ardına bakmadan kaçıyor. Pis kokulu nesnelere sayabilir misin?

Ek-1

ELEKTRİKLİ YILAN BALIĞI

Karşılaştığı Tehlike

Güçlü timsah elektrikli yılan balığına yaklaşıyor. Elektrikli yılan balığı kendisinden çok daha büyük bu yırtıcıyla karşı karşıya kalıyor. Kendini savunmak için ne yapabilir?

Karşılaştığı Tehlike

Güçlü timsah elektrikli yılan balığına yaklaşıyor. Elektrikli yılan balığı kendisinden çok daha büyük bu yırtıcıyla karşı karşıya kalıyor. Kendini savunmak için ne yapabilir?

Çözüm

Elektrikli yılan balığı birden bedeninden elektrik saçıyor. Sersemleyen timsah onun yanından hemen uzaklaşıyor. Sen de elektrikli aygıtlara yanında bir büyüğün olmadan yaklaşmamalısın.

Ek-1

KİRPİBALIĞI

Karşılaştığı Tehlike

Hızlı köpekbalığı minik kirpibalığına yaklaşıyor. Kirpibalığının yüzerek ondan kaçması olanaksız. Kirpibalığı kendini savunmak için ne yapabilir?

Karşılaştığı Tehlike

Hızlı köpekbalığı minik kirpibalığına yaklaşıyor. Kirpibalığının yüzerek ondan kaçması olanaksız. Kirpibalığı kendini savunmak için ne yapabilir?

Çözüm

Kirpibalığı birden şişiveriyor ve kocaman oluyor. Derisinden de sivri dikenler çıkıyor. Onun kolay lokma olmadığını anlayan köpekbalığı yolunu değiştirmek ve bir başka av aramak zorunda kalıyor.

Ek-1

UÇAN BALIK

Karşılaştığı Tehlike

Kılıçbalığını gören uçanbalık sürüsü kaçışıyor. Ancak uçanbalıklar kılıçbalığından kaçabilecek kadar hızlı yüzemiyor. Neredeyse yakalanmak üzereler. Uçanbalıklar kendilerini nasıl savunabilir?

Karşılaştığı Tehlike

Kılıçbalığını gören uçanbalık sürüsü kaçışıyor. Ancak uçanbalıklar kılıçbalığından kaçabilecek kadar hızlı yüzemiyor. Neredeyse yakalanmak üzereler. Uçanbalıklar kendilerini nasıl savunabilir?

Çözüm

Yüzerek kaçamayacaklarını anlayan uçanbalıklar denizden dışarı sıçrayıp kanat benzeri yüzgeçlerini açıyor ve havada süzülüyorlar. Avlarını bir anda gözden kaybeden kılıçbalığı onları tümüyle yitirdiğini sanıp pes ediyor. Kuş gibi süzlebilen başka hayvan biliyor musun?

Ek-1

KÜSTÜM ÇİÇEĞİ

Ek-1

ARMADİLO ve OKLU KİRPİ

SAVUN KENDİNİ ETKİNLİK KAĞIDI

- *Okula geç kaldın. Öğretmenin sınıfa girmeden okula yetişmelisin. Koşarak giderken yanında bir araba durdu. Yabancı adam:
-Okula geç kaldığın belli, arabaya binersen seni okula hızlıca götürürüm, dedi.
Peki, sen ne dersin?*

.....
.....
.....
.....
.....

- *Ailenizle çıktığınız tatilde şehir gezisi yaptığınız sırada bir oyuncak mağazasının vitrinini seyre daldınız ve aileniz ile ayrı düştünüz. Kaybolma tehlikesi durumunda ne yaparsınız?*

.....
.....
.....
.....
.....

- *Parkta oyun oynarken bir adam telaşlı bir şekilde yanına yaklaşıyor. Babanın arkadaşı olduğunu ve babanın bir kaza geçirdiğini, annenin acele ile hastaneye gittiğini ve seni de hastaneye getirmesi için kendisini görevlendirdiğini söylüyor. Duyularını etkileyen bu durumda, tanımadığın kişinin teklifi karşısında sen ne yaparsın?*

.....
.....
.....
.....
.....

- *Size yakın temasta bulunan, dokunuşları-bakışları-sözleri ile size rahatsızlık veren tanıdığınız ya da tanımadığınız kişiler olduğu durumlarda kendinizi nasıl savunursunuz?*

.....
.....
.....
.....
.....

- **Okul çıkışında, "Benimle parka gel, oynayalım." teklifini kabul etmediğiniz arkadaşınız özel bir sırrınızı ailenizle paylaşmak konusunda sizi tehdit ediyor. Nasıl davranırsınız?*

.....

EK-3

ETKİNLİK DEĞERLENDİRME FORMU

Etkinlik formundaki verdiğiniz cevapları soru sırasını dikkate alarak değerlendiriniz.

Örnek Olaylar	Sana Göre Karşılaştığın Olayın Zorluk Seviyesi			Olay Karşısında Verdiğin Karar			En Çok Beğendiğin Karar (Senin veya Arkadaşının Kararı Olabilir)
	Zor	Normal	Kolay	Çok İyi	İyi	Daha Dikkatli Olmalıyım	
1. Örnek Olay							
2. Örnek Olay							
3. Örnek Olay							
4. Örnek Olay							
5. Örnek Olay							